

Frivilligt måleprogram for metantab

Biogasbranchens frivillige måleprogram for metantab dokumenterer, at biogas- og opgraderingsanlæg nærmer sig branchens mål for 2020 om et samlet tab på højst 1 pct.

Tekst Bruno Sander Nielsen
Biogasbranchen
 bsn@biogas.dk

Et biogasanlæg er et effektivt klimaredskab. Afgasning af husdyrgødning reducerer udslippet af metan fra gyllen med op til 70 pct., og når den opsamlede metan fortrænger fossil energi, opnås en samlet reduktion i udslippet af drivhusgasser på op til 200 pct.

Hvis der tabes metan fra biogaser eller opgraderingsanlæg, reduceres klimagevinsten. Det giver samtidig et økonomisk tab for anlægget. Derfor har der været stor opbakning blandt de husdyrgødningsbaserede

biogasanlæg til Biogasbranchens frivillige måleprogram for metantab.

Det frivillige måleprogram består af flere elementer: 1. Etablering af egenkontrolprogram med indarbejdning af rutiner til forebyggelse af udslip. 2. Lækagesøgning til identifikation af kilder til metantab. 3. Kvantificering af metantab.

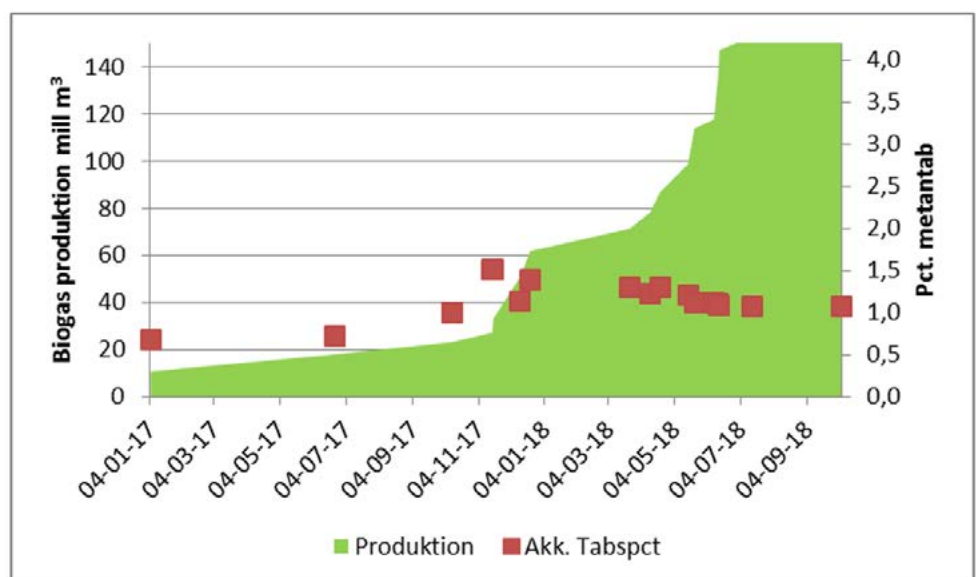
Egenkontrolprogram og lækagesøgning er direkte brugbare redskaber for driftsledelsen i dagligdagen. Derimod har kvantificeringerne af tab primært interesse for branchen som helhed, herunder i forhold til at sikre den fortsatte politiske opbakning til biogas, og for myndighedernes drivhusgasopgørelser.

Branchen nærmer sig 1 pct. tab
 Efter en lidt langsom opstart kom der i første halvdel af 2018 for alvor fart i kvantificeringerne af metantab, ikke mindst fordi der kom flere målefirmaer på markedet. De hidtidige målinger fremgår af figuren.

Metantabet er dokumenteret på anlæg, der producerer cirka 150 mio. Nm³ metan, hvilket svarer til ca. halvdelen af biogasproduktionen i 2018. Det aktuelle samlede tab er ca. 1,1 pct. og nærmer sig dermed det mål, Biogasbranchen opstillede i 2017 om, at tabet i 2020 maksimalt er 1 pct.

Ved at branchen tog ansvar og indgik en aftale med ministeriet om at igangsætte det frivillige målepro-

Akkumuleret biogasproduktion og metantab i biogasanlæg, der har kvantificeret metantabet. Figuren skal læses med tidslinjen fra venstre mod højre. På venstre akse aflæses den kumulative biogasproduktion i de målte anlæg. På højre akse aflæses det kumulative vægtede procentvise metantab.

gram, er der opnået langt hurtigere resultater, end det havde været muligt, hvis det skulle have været indført via miljøgodkendelserne.

Programmet har peget på kilder til risiko for metantab og tiltag til at gøre noget ved det. Blandt de identificerede kilder er fortanke og efterlagertanke uden gasopsamling. I starten af programmet fandtes de lettere fokuspunkter som vakuumentileringer, rørgennemføringer m.v. samt de teknologifæhængige, herunder opgraderingsteknologi.

Energistyrelsens kommende måleprogram

Som det fremgår af figuren, gik kvantificeringerne i stå i juli 2018,

hvor dagbladet Politiken lækkede regeringens foreløbige og fortrolige overvejelser om klimatiltag, herunder en målrettet indsats, der skal mindske metanudslippet fra danske biogasanlæg.

Det blev en del af finansloven for 2019, som blev vedtaget i november 2018, hvor der blev afsat 2 gange 5 mio. kr. til indsatsen i 2019 og 2020 samt 3 gange 10 mio. kr. til delvis finansiering af tilskuddet til den biogas, som forventes ikke at gå tabt. Energistyrelsen har efter udbud tegnet kontrakt med Rambøll, der i samarbejde med Force, DTU og Teknologisk Institut skal varetage de delelementer af opgaven.

En biogasteknisk konsulent skal

opbygge og udbrede viden om forebyggelse, herunder udarbejdelse af egenkontrolprogrammer, beskrive tiltag til reduktion, vejlede i valg af teknologier samt udarbejde vejledningsmateriale. En måleteknisk konsulent skal gennemføre lækagesporing og kvantificering samt udvikle og kvalitetssikre målemetoder. De enkelte anlæg kan selv vælge firma til at stå for egenkontrolprogrammer og målinger blandt godkendte leverandører.

Ud over de husdyrgødningssbaserede biogasanlæg, som deltog i det frivillige måleprogram, omfatter Energistyrelsens program også renseanlæg. □

Hvis der bliver tabt metan fra biogasanlæg, bliver klimagevinsten mindre, og det giver et økonomisk tab for anlægget. Her ses biogasanlægget ved Bevtøft.

Foto: Bruno Sander Nielsen

